28991

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 73. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 30 БЕРЕЗНЯ 1948. No. 73. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 30, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ДАЛЬШІ ЗАРЯДЖЕННЯ В СПРАВІ МОБІЛІЗАЦІЇ ПРОТИ АГРЕСІЇ

Вашингтон, 28 березня. — Столиця стоїть під знаком мобілізації усіх засобів проти агресії, а вже говорять і про перенесення столиці на випадок війни. Ці змагання ростуть в міру різнородних вісток про небезпеку. У суботу наспіли з Тихоокеанського побережжя вісті про появу субмарини недалеко Сан Франсиско, одначе коли на дальші розшуки вислано на океан торговельні літаки, їм не вдалося вже найти сліду субмарини. Не зважаючи на те, за звідомленнями з Вичита, в стейті Канзасі, підприємство будови літаків Боїнґа, оприлюднимо набір 1,000 механіків для віднови та змодернізування бомбовальників типу Бі-29 для негайної потреби. Боїнґ заявив, що це початок поширення його продукційного осередка ч. 11. Цей осередок має перебрати федеральний уряд вже від 1 квітня.

Предсідник Товариства Фільмових Виріб(н)иків, Ерик Джансон, заявив, що фільмові актори візьмуть участь у виробі фільм для поширення правди проти теперішних затій тоталітаристичних пропагандистів. — Команда армії виявила, що затримає в активній службі яких 2,000 резервових офіцирів і стримає виконання розпорядку, який мав розпустити на відпустку 5,000 офіцирів. — — Найважнішим зарядженням в справі оборони краю проти агресії, є заборона президента вивозити дальше будь-які воєнні матеріяли й машини до Росії. На цій підставі Джес Ларсон, адміністратор воєнних маєтків, заборонив вивіз до Фінляндії 46 залізничих локомотив, замовлених уже давніше. — Локомотиви побудовані на лад російських та приноровлені до широких рейків, вживаних в Росії. — Секретар оборони Джеймс Форестал випрацював уже точний плян на ведення війни в майбутності. Вже наладнані порозуміння щодо юрисдикції між усіми трьома родами зброї. Коли президент одобрить ці пляни, можна бути спокійним за усунення терть між начальниками генеральних штабів, про які досі загально говорено.

ВЕРШОК ЗАПОТРЕБУВАННЯ РОБІТНИКІВ.

Вашингтон. — Урядовці федеральних бюр праці заповідають, що найближчі місяці будуть свідками найвищого запотребування робітників після війни. Це станеться без огляду на різні проєкти в справі оборони краю. Коли б ще поборова служба й загальний військовий вишкіл забрали зпосеред цивільних людей значну кількість робітників, тоді треба буде переводити набирання робітників на лад, як це було за воєнних часів. Крім того країна стоїть на порозі великого запотребування сезонових робітників у сільському господарстві. Минулого року число зайнятих робітників дійшло до 60,000,000, а цього року надіються ще більшого числа. Для зарядження недостачі в сезонових робітників уряд приготовляє різні перевозові удогіднення. В різних сторонах краю находяться інформаційні бюра для робітників поруч робітничі федеральні бюра праці.

ВИПРАЦЮВАНИЙ НОВИЙ РАДІО СТАНДАРД.

Вашингтон. — З огляду на недостачі в передаванні новинок різними радіопрограмами, Краєве Товариство Радіовислень оприлюднило цілу низку постанов, званих разом „кодексом" для заповідувачів. Праця над його складенням ішла повний рік і призвела до встановлення певних засад, які мають на меті поліпшити програми і піднести їх рівень в очах публики. Головну увагу звернено проти сторонничости в передаванні новинок по радіо, а суперечні напрямки будуть переповідувані на спеціяльних програмах, уладжуваних з такою метою. Будуть вважати, щоб не було нападів на релігію, а релігійні програми будуть дозволені лише для таких організацій, які мають здавна признання серед громадянства.

НАДІЮТЬСЯ ВИКІНЧЕННЯ ПЛЯНУ МАРШАЛА ЦЬОГО ТИЖНЯ.

Вашингтон. — Провідники палати репрезентантів переконані, що до половини біжучого тижня буде ухвалений законопроєкт для Видужання Европи. Иде ще спір над тим, чи до цього билу прилучити плян допомоги для Китаю, чи трактувати його окремо, як це сталося в сенаті. Коли б палата репрезентантів ухвалила спільним законопроєктом допомогу для всіх країн, тоді прийшло б до вирівнання різниць на конференції обох палат, а це спричинило проволоку в переведенні закону.

КВІЛ ЗМІНИВ НАГЛО СВОЄ ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКЕ СТАНОВИЩЕ.

Ню Йорк.— Майкел Квіл, звісний предсідник юнії транспортових робітників, які раз-у-раз за його почином загрожували страйком на нюйорських підземних залізницях, несподівано виступив з прокомуністичної ради юній Конґресу Індустріяльних Організацій Великого Ню Йорку. Він теж візвав членів юнії, щоб вони покинули згадану раду. Це все сталося в наслідок заяви екзекутивної ради КІО (Сі Ай О), що юнії не сміють підтримувати кандидатуру Волеса на президента.

ЩЕ ОДНА КІРІ В АМЕРИЦІ

Ню Йорк. — Ева Кірі, сестра Жоліоти Кірі, яка приїхала літаком з Парижа на зібрання Американського Товариства для Лікування Рака і зі здивуванням довідалася про хвилеве задержання її сестри на Елис Айленд. Ева сказала, що вона все співпрацювала з Жолістою, яка є лівих поглядів, одначе не є комуністкою.

Маршал виїхав на Міжамериканську Конференцію до Боґоти

Вашингтон, 28. березня. — Секретар стейту Джордж К. Маршал виїхав літаком на Міжамериканську Конференцію яка почнеться в Боґоті, столиці Кольомбії, 30. березня. Разом з ним виїхав секретар торгівлі В. Аверел Гариман, і секретар скарбу Джан В. Снайдер і яких 90 помічних сил. Головною ціллю нарад має бути економічне зближення всіх американських республик, хоч політичні справи, які тепер назріли до обговорення, займуть теж важне місце. Надіються, що Маршал проведе повних 6 тижнів на нарадах, хоч він приготований теж вернутися раньше до Вашингтону, коли б так напруження між Америкою й Советами дійшли до критичної стадії. Підсекретар стейту, Роберт А. Ловет, обійме тимчасом провід в департаменті стейту.

Саме перед виїздом Маршала до Боґоти конгресмен Гаролд Кнутсон, республиканець з Минесоти, зажадав уступлення Маршала зо становища секретаря закордонних справ, закидуючи йому невдачу в заходах для втримання миру і в справі Палестини.

БОҐОТА ГОТОВА НА КОНФЕРЕНЦІЮ.

Боґота, 27. березня. — Столиця Кольомбії приготовилася на сприйняття учасників Панамериканської Конференції як найліпше, хоч бракує деяких вигод. З огляду на 4-місячну посуху, тут не стає води, а теж і електрики. Уряд ухвалив призначити $4,000,000 на видатки з нагоди Конференції. Делегації країн Латинської Америки прибули вже в комплеті, бракує лише делегатів зо Стейтів. Надіються, що предсідником Конференції буде міністер закордонних справ Кольомбії, Лявреано Ґомез.

АРГЕНТИНА ОБЕРЕЖНА СУПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

Боґота. — Аргентина не прилучиться до загальної декларації проти комунізму, коли ця справа вирине на Панамериканській Конференції, як це заявляє Хуан Брамулія, аргентинський міністер закордонних справ. Він думає, що єдиною доцільною політикою проти комунізму є справедлива економічна політика. Зате в двох інших справах, а це в справі дальшого втримування колоній в Південній Америці і в справі поділу околиць Антарктиди Брамулія зайняв ясне становище.

СЕНАТОР ПЕПЕР ОБВИНУВАЧУЄ РОСІЮ В АГРЕСІЇ.

Вашингтон. — Сенатор Клод Пепер, демократ з Флориди, який досі все заявляв свої симпатії по стороні Росії, вийшов з заявою, що „Росія винувата в агресії, яка дошкульно ображає наше розуміння незалежности й гідности й волі для всіх народів світу". Водночас він заявив, що хоч напруження в світі дійшло вже далеко, то він ще не втратив усієї надії, що війну можна відвернути. У своїм коментарі по радіо, у відповідь на запити Карла Пармера сен. Пепер відновив свою суґестію, щоб през. Труман пробував відбути особисту конференцію з маршалом Сталіном для передискутування „американського пляну миру".

НЕЛЮДСЬКИЙ ТЕРОР КОМУНІСТИЧНИХ ВИРОДКІВ В ГРЕЦІЇ.

Атени, 28. березня. — Грецька преса сьогодні широко розписується про нелюдський терор, якого тепер застосовують комуністичні виродки в цій країні, виловлюючи дітей від 2 до 14 років та перевозячи їх до комуністичних країн, щоб там виховувати їх на яничарів. 13,000 дітей вже перевезено до Югославії, Болгарії та інших советських сателітів, плянуючи збільшити загальну кількість цих сиріт до 60,000.

ДО МАГАЗИНУ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ В МЮНХЕНІ ВЖЕ ДОСТАВЛЕНО ХАРЧІ

Филаделфія, 29. березня. — Представник ЗУАДКомітету, в Німеччині, адв. Роман Смук, повідомив, що до магазину ЗУАДКомітету в Мюнхені вже доставлено 5,000 пакунків харчів, товщу та інших продуктів, що їх свого часу Комітет закупив від Американської Армії на суму 40,000 долярів. Починається розподіл цих харчів між найбільш потребуючих українських скитальників.

ФРАНЦІЯ ВІДКЛАДАЄ ДЕМОБІЛІЗАЦІЮ МОРЯКІВ.

Париж, 28. березня. (АП). — Французьке міністерство збройних сил сьогодні повідомило, що моряки, які мали бути відпущені на весні цього року, будуть ще дальше задержані у військовій службі. Причин цего рішення не подано.

Великодне послання Папи Пія XII.

Рим, 28. березня. — Сьогодні, в день лат. Великодня, Папа Пій XII. виголосив зі середнього балькону катедри св. Петра промову до католиків світу. Промови Папи слухало понад 200,000 вірних, зібраних на бульварі св. Петра, та цілком заповнюючи дооколичні вулиці і площі, що появу Папи на бальконі та його слова приймали кожночасно довго невмовкаючими оплесками. Папа в своїй промові, яку вважають найбільш „політичною" з усіх його дотеперішніх виступів, взивав католиків та людство в цілому світі до відваги і мужности в боротьбі за здійснення християнських ідеалів. Папа знову звернув увагу на критично-переломову добу і від людей залежить, чи вона закінчиться перемогою добра і справедливости, чи буде кінцем людської цивілізації. Виступ Папи Пія XII. був виразно звернений проти щораз більшої агресивности та щораз більшої загрози большевизму, хоча він не називав Советського Союзу по імені. Вважають, що виступ Папи не залишиться без впливу і на перемогу італійської християнсько-демократичної партії в найближчих виборах, що готові стати вершком теперішньої політичної кризи в світі.

ЩЕ ОДИН СОВЄТСЬКИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ ЗДОГАДНОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ РОЛІ В ІРАНІ.

Тегеран, 29. березня. (ЮП). —Совєтський уряд знову звернувся до іранського окремою протестаційною нотою проти здогадної американської ролі в іранській армії. Совєтська нота називає „безглуздям" іранські твердження, що Совєти концентрують свої війська на іранському кордоні, і твердить, що заява іранського уряду та заперечення, що американські офіцери не занімають голових позицій в іранській армії, є „невистачальні". Навпаки, большевики стверджують, що американці грають головну ролю в іранському міністерстві війни. Совєтська нота в дальшому заперечує іранські твердження про совєтську інтервенцію у внутрішні справи Ірану, та закидує таку інтервенцію Америці.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ПРОВОКАЦІЇ В ТРІЄСТІ

ВЕЛИКАДНІ ВПРАВИ ЮГОСЛАВСЬКОЇ АРМІЇ ПІД БОКОМ ЗАХІДНИХ СОЮЗНИКІВ.

Трієст, 28. березня. (ЮП). — Сьогодні на самий лат. Великдень, понад 1,000 югославських большевицьких вояків переводили воєнні вправи у вддалені не більше 5 миль від центру міста, отже під самим боком західних союзників. Протягом 5 годин югославські большевики гатили з гармат, важких кулеметів та всіх інших родів зброї. Ціль таких демонстративних справ для кожного ясна. Рівночасно повідомляють, що Тіто стягає на цю територію щораз нові контінґенти військ. Американсько-британські війська, що разом досягають 5,000 старшин і вояків, як теж американські крейсери, що черґуються в Трієсткому порті, уважно слідкують за большевицькими провокаціями.

БРИТАНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗАПЕРЕЧУЄ МОЖЛИВІСТЬ ВИРОБУ АТОМОВОЇ БОМБИ В СОВЄТАХ.

Аделейд, Британія, 28. березня. — Проф. М. Л. Олифент, один з керівних британських спеціялістів ядрової фізики, виголосив сьогодні по радіо доклад, в якому ствердив, що сьогодні єдина тільки Америка може продукувати атомову зброю. Совєти, по його думці, могли би протягом кількох років випродукувати дві-три примітивні атомові бомби, що не мали б жодного значення в евентуальній війні.

ШВАЙЦАРЦІ НЕ БАЖАЮТЬ СОБІ ЮГОСЛАВСЬКИХ ДЕЛЕГАТІВ.

Білгород, Югославія, 28-го березня. (Ройтер). — Югославська пресова агенція сьогодні повідомила, що швайцарський уряд відмовив в'їздової візи югословським комуністичним делегатам на „Конгрес Вільної Швайцарської Молоді" в Женеві.

МОСКВА ПОЧАЛА АКЦІЮ ПРОТИ СКАНДИНАВІЇ

ОБВИНУВАЧУЄ ШВЕЦІЮ В ПРОТИСОВЄТСЬКІЙ „ЗМОВІ" З АМЕРИКОЮ ТА ПІДГОТОВКУ ДЛЯ АМЕРИКИ ВОЄННИХ БАЗ НА ШВЕДСЬКІЙ ТЕРЕТОРІЇ.

Москва, 28 березня (АП). — Дві московські військові газети, „Красная Звезда" і „Красний Флот", почали сьогодні рівночасно пропагандивний наступ на Швецію, обвинувачуючи її в протисовєтській „змові з американськими імперіялістами" та підготовку на шведській території воєнних баз для Америки. Газета „Красний Флот" твердить, що головнокомандуючий шведськими збройними силами, ген. Гельґе Юнґ, плянує „використати шведські збройні сили для американської воєнної машини та підпорядкувати шведську закордонну політику експанзійним амбіціям Злучених Держав Америки в північній Европі". „Красний Флот твердить, що „Плян Юнґа" передбачує: 1. Будову в північній частині Швеції нових фортифікацій та нових аеродромів, якими могли б користуватися американська авіяція та амеканські парашутисти; 2. Включення в американську систему шведської армії; 3. Мобілізацію шведської інустрії на базі привозу американського військово-стратегічного матеріялу; 4. Збільшення контінґенту вишколених старшин і вояків, забезпечених американською зброєю. Москва твердить, що для здійснення тієї мети шведська „реакція" намагається теж повністю підпорядкувати Америці свою закордонну політику, та додає, що „шведський нарід" організує „самооборону" перед своїми „підпалювачами війни".

КАМПАНІЯ МОСКВИ ПРОТИ НОРВЕҐІЇ.

Москва, 28 березня (АП).— Вчора, один день перед виступом газет „Красний Флот" та „Красная Звєзда" з напастями на Швецію, урядові „Ізвєстія" накинулися на Норвеґію, обвинувачуючи її теж в „змові" з американськими „підпалювачами війни" та „імперіялістами", що підготовляють війну проти Совєтського Союзу. „Ізвєстія" пишуть: „Згідно з останніми інформаціями з Осльо, міністерства війни Злучених Держав Америки, Норвеґії і Британії, підготовляючи західно-европейський союз, погодилися на далекойдучі заходи, такі як стандиризація норвежської зброї на американській базі та відступлиння Америці і Британії військових баз на норвежській території". Газета в дальшому вичисляє де вже побудовано аеродроми для американських літаків, де вже американські і британські офіцери і спеціялісти зробили інспекцію північних портів Норвеґії.

РУМУНСЬКІ ВИБОРИ НА МОСКОВСЬКИЙ ЛАД.

Букарешт, 28 березня. — В Румунії відбулися сьогодні вибори до парляменту. Тимчасове обчислення голосів виказує, що 93% голосуючих заявилися за теперішнім комуністичним урядом, що його очолюють московські агенти Петру Ґроза та Анна Паукер. Виходило б, що „нова демократія" в Румунії вже діє справно. Нововибраних 414 послів розглянуть нову конституцію, що має перемінити Румунію в „соціялістичну державу".

ПЕРЕД ПІДПИСАННЯМ СОВЄТСЬКО-ФІНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО "ДОГОВОРУ".

Москва, 28 березня. — Совєтський міністер закордонних справ, Молотов, назначив на вівторок прийняття „в честь" фінської делегації, що приїхала тут на домагання Сталіна, щоби підписати „союз взаємної оборони". Це вказувало б, що до того часу „переговори" вже будуть закінчені.

НІМЦІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ В НАРАДАХ В СПРАВІ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІДБУДОВИ.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 28 березня. — Західні окупаційні власті в Німеччині в загальному погодилися, хоча ще кінцево не рішили, щоби німецькі економісти з Економічної Ради взяли участь в конференції 16 західно-европейських країн в справі спільної господарської відбудови, згідно з Пляном Маршала. Виконавчий комітет цеї Конференції вже приготовив плян европейської господарської організації, передаючи його під розгляд заінтересованих урядів. Саму конференцію відложено до 5 квітня.

ЗАПОВІДАЮТЬ "ПЕРЕМОГУ" КОМУНІСТІВ У ЧЕСЬКИХ "ВИБОРАХ".

Прага, 28 березня. — Сьогодні в поодиноких місцевостях Чехословаччини комуністичні верховоди влаштували цілий ряд мітинґів, заповідаючи „велику перемогу" комуністичної „нової демократії" в найближчих виборах в Чехословаччині, що мають відбутися в травні. Генеральний секретар комуністичної партії, Рудольф Сланскі, на зборах в місті Пільзен, а комуністичний премієр, Клемент Ґотвальд, в Празі однозгідно заявили, що комуністи сподіються одержати щонайменше 80% всіх голосів. Ці, що думають інакше, сидять в тюрмі, або втекли в ліс, чи закордон.

ЕСПАНСЬКІ РЕСПУБЛИКАНЦІ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Париж, 28 березня.—Керівник правого крила еспанських соціялістів на вигнанні, Індалєсіо Прієто, на конгресі своєї партії в Тулюз одержав сьогодні уповноваження переговорювати з монархістами справу створення коаліційного еспанського демократичного уряду на вигнанні. Комуністи мали б бути виключені з того

МОСКВА "ВИЧИСТИЛА" ГРУЗИНСЬКОГО "ПРЕЗИДЕНТА".

Москва, 28 березня (АП). —Московська партійна „Правда" сьогодні повідомила, що предсідник Верховної Ради Грузинської ССР, Юрій Ступуа, був „звільнений від своїх обо'язків". Причин не подано. На його місце іменований якийсь Гоґуа.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA" P. O. Box 346 JERSEY CITY 3 N. J.

ПІВДЕННИЙ „БУНТ"

Демократична партія має клопіт з південними стейтами. Та властиво найбільше приходиться витерпіти президентові Труманові. Вістря звернене проти нього тому, що він вважається промотором Президентської Програми Громадянських Прав. Як знаємо, головне з цеї Програми є вже в конгресі й стане незабаром федеральним законом. Маємо тут на думці законопроєкти в справі лінчу та податку від голосування. Це й є властива причина „бунту" на Півдні.

Як би тут входили в рахубу тільки розрахунки в самій партії й амбіції політиканів з Півдня, то в цьому не було б нічого особливого. Таке бувало в Демократичній партії нераз у році президентських виборів. Та тим разом іде про щось куди важніше, таке, в чому заінтересована глибоко ціла країна та її престіж у світі. Відомо, що большевицька пропаганда намагається усіми засобами підкопувати Америку ще й в такий спосіб, що підсилює напруження, яке спричинює расова дискримінація. Одначе ця большевицька агітація не мала б ніякого впливу, як би не було дискримінаційних недомагань. Вони є, а як тяжко їх позбутись, пізнати хоч би по тім, що коли президент Труман заявився за федеральне законодавство в справі громадянських прав, щоб таким чином довести якнайскорше до цілковитої ліквідації лінчів та різних дискримінаційних проявів при голосуванні, набутті варстату праці, мешканні чи в школі, то один з нюйорських щоденників написав, що президент Труман „настроїв до себе ворожо Південь, намагаючись накинути йому своїм законопроєктом про громадянські права соціяльну структуру".

Читаєш це і дивуєшся, яка це „соціяльна структура", яку взявся президент Труман „накинути" Південві. А воно ніщо інше, а тільки намагання змусити Південь зліквідувати остаточно те, що є противне Конституції Злучених Держав та не згідне з духом американської демократії.

Південь з 25 мільйонами білих і то головно англосаського походження, хотів би задержати „вищу расу", себто білу, в привилейованому становищі, а 9,000,000 нігрів проти цього протестують. По стороні нігрів є президент, більшість у конгресі та подавляюча більшість білих в цілій країні, включно з поступовими елементами самого Півдня. Вони не керуються у цій справі сентиментом, любовю чи ненавистю, а тільки справедливістю і розумом, бажаючи так довести ціле населення до згідної й мирної співпраці.

Спротив певних кол на Півдні проти Президентської Програми Громадянських Прав є злою прислугою Америці й „білій расі", а теж й Англії, бо деякі нігерські провідники, як це пише Ню Йорк Таймс, атакують расові упередження як вислід „імперіялізму та індустріялізму великих англосаських країн", себто Злучених Держав і Великої Британії. Те, що існує на Півдні, а проти чого звернена Президентська Програма Громадянських Прав, не вдержиться і процесу ліквідації тих недомагань не спинить ніякий бунт, але й не прискорить цього така агітація нігрів, яка має познаки комуністичної інфільтрації. При цьому треба теж памятати, що до усунення тих недомагань треба змагати не тільки при помочі закону, але й виховання.

Як є з кандидатурою Волеса?

Перепони, які стрічає президент Труман в закордонній політиці Америки, дають притоку політичним пророкам твердити, що він не вийде навіть кандидатом з рамені Демократичної партії на найближчій демократичній конвенції в липні. Так навіть Артур Крок, вашингтонський кореспондент щоденника Ню Йорк Таймс, якого звичайно вважають за найліпше поінформованого знавця політичних настроїв у столиці, написав про „здогадні думки бувшого президента", тобто самого Трумана. Як одну з причин своєї невдачі згадує „бувший президент" про своє одобрення промови члена свого кабінету, Генрія Волеса, заки він мав її виголосити в Медисон Сквер Гарден у Ню Йорку саме тоді, коли в Парижі відбувалася конференція Чотирьох Міністрів, у якій брав участь секретар стейту Джеймс Бирнс. Промова Волеса викликала замітний спротив Бирнса, бо вона йшла в розріз з політикою Америки. Ще тепер панує переконання, що Труман одобрив промову, не читаючи її. Саме оця помилка, чи недогляд дала підставу до усунення Волеса з кабінету, а це знову дало йому підставу до творення третьої політичної партії, яка могла б поставити його кандидатом на президента під час цьогорічних виборів.

Тому, що мала іскра викликає нераз велику пожежу, люди навчилися вже наперед запобігати таким нещастям. Одначе ледви чи кому на думку впало, що усунений з кабінету секретар торгівлі Генрі Волес може бути такою іскрою, з якої повстане велика політична пожежа. Небезпека існувала вже за часів співпраці Волеса з Труманом. Це була небезпека советської агресії, яка тепер розгорілася до таких розмірів, що її ледви дасться спинити. Питання заходить, чи Росія була б рішилася на такий крок, як от загарбання Чехословаччини, коли б так не рахувала на бездільність збоку Америки під час передвиборчої кампанії? Само собою насувається питання, чи Росія згори не плянувала при допомозі комуністів в Америці використати уступлення Волеса на створення третьої партії, а з цим і на спаралізування відпорної акції збоку заколисаного американського громадянства проти її давно уплянованих політичних потягнень? Бо нема двох думок про те, що Волес намагається заколисати Америку перед небезпекою збоку Росії.

Що Москва одобрює кожний виступ Волеса, це справа загально відома. Є лише одна непевність: Чи Волес кандидує лише для себе, чи для Москви?

Щоб на це питання відповісти, треба мати докладні відомости як про особу кандидата, так і про його звязки з такими колами, які представляють Москву. На всякий випадок простого доказу ніхто не наведе, хіба лише викаже обставини, які вкажуть на одну або другу правдоподібність. Одно серед того певне, а це, що він не є кандидатом робітничих організацій, як він і його прихильники загально голосять. Такі організації, як Американська Федерація Праці або Конгрес Індустріяльних Організацій давно проголосили, що вони його не підтримають. А під датою 24. березня Політична Ліга Залізничих Робітників, яка нараховує 1,500,000 членів, видала заяву, в якій Волес названий „загрозою для всього, що лише американське робітництво вважає дорогим". Дальше сказано: „Причиною, чому американські юнії відкидають Волеса і його товаришів, є: 1. що американський робітничий рух не є комуністичним і не хоче мати нічого спільного з комуністами; 2, що так звана „партія" Волеса прийняла на кожний свій пост „червоних", або таких, що вміють грати в „червону дудку". В комунікаті сказано теж, що прихильники Волеса називають його „великим лібералом", хоч він ніколи не мав нічого спільного з робітничим рухом, а для фармерів зробив так мало, що його власний стейт, Айова, не голосував на нього при виборах в 1940 р. (Волес кандидував тоді на віцепрезидента).

З оцих згадок про розреклямовану „підтримку робітництва" кандидатури Волеса можна прийти до висновку, що він не є кандидатом робітничих організацій, а як і є, то лише на стільки, на скільки його підтримують робітники-комуністи. Та коли мова про комуністів, то вони не опирають своєї сили виключно на робітниках, а радше на інтелектуалах, які вміють задурманити робітників. Між такими інтелектуалами поважний відсоток становлять давніші ліберали, до яких зараховував себе самий Волес мабуть для своєї власної вигоди. Це тому, що під „ліберами" загал розуміє людей, які признають право кожній людині плекати такі думки й ідеали, які хто захоче. З такими ліберами Волесові було по дорозі, бо він не хотів бути нічим звязаний. Він, багата людина, ніби стоїть „за сіру людину", одначе в практиці, займаючи високі становища, не зробив нічого для добра простої людини, коли мав нагоду. Він не використав навіть своїх звязків з ліберальними колами, щоб запротестувати проти знищення свободи людини советською Росією, хоч мав до цього нагоду. Коли ж президент Труман проголосив гасло стримання дальшого большевицького походу на знищення незалежности країн, Волес у своїм зізнанні перед палатною комісією закордонних справ у Вашингтоні в дні 24. лютого заявився за усунення президента Трумана з Білого Даму, а за вибір такого президента, який пішов би на дальші уступки Росії.

Це значить, що Волес хотів би бачити в Білому Домі московського квізлінга.

З усього виходить ясно, що Волес кандидує для добра Москви, а не Америки. Про те, що б Волес міг вийти президентом, у вільній Америці нема що й думати. Він може хіба провалити демократа з ліберальним нахилом, який є Труман. Та без огляду, хто буде вибраний президентом в осені, одно є певне, а це, що Росія рахує на ослаблення Америки саме завдяки кандидатурі Волеса.

Е. Більський

Російська еміграція і ідея соціялізму

Декілька днів тому я розмовляв припадково з представниками російської нової еміграції в Німеччині. Це були представники поступової частини російського громадянства на чужині, що пережили на своїй щкурі увесь жах большевицького пекла. Сьогодні вони стоять дуже близько тих російських кіл, що пропагують ідею „солідаризму", або інакше, співпраці усіх народів безпосередньо загрожених большевизмом, та гостро виступають проти „чухновщини" — відкритого російського шовінізму — представленої в мюнхенських „Огнях" і „Обзорі иностранной печаті".

В розмові торкнулися ми розвязки національного питання під большевиками і довелось почути від цих поступових росіян, що: „одне треба признати большевикам, що національне питання вони розв'язали правильно". Для ілюстрації цього твердження один із співробітників сказав, що він закінчив десятирічку на Україні „усі ми, учні десятирічки, однаково вчилися по українськи й однаково розмовляли по російськи в часі перерв між лекціями і поза школою. Проблема, якою мовою ми маємо розмовляти між собою, для нас не існувала".

Отже саме неіснування проблеми української живої, розговірної мови поза урядовими годинами вважали ці представники російського поступового громадянства на еміграції найбільш нормальним і правильним поставленням справи, або, узагальнюючи цей погляд на цілість підсоветського життя в Україні — самий факт неіснування — принаймні в уяві росіян — української проблеми в большевицькій дійсності є, на думку навіть поступових російських кіл найбільш нормальним явищем і найбільш правильною розв'язкою національного питання.

Проти такого поставлення справи важко дискутувати, так само, очевидно, як недоцільно було дискутувати з творцями третього „тисячолітнього Райху", що є неправильним і ненормальним вважати виключно німецьку мову урядовою мовою України, або Хрещатик переіменовувати на „Айхгорнштрассе", коли навіть загально безсоромні большевики з часом засоромилися назви „вулиці Воровського". Проте таки хотіли б ми спробувати збагнути спосіб думання пересічного росіянина сьогоднішнього дня.

Пригадуємо собі минулі часи з перед першої світової війни. Тоді росіяни виплекали верству провідної інтелігенції, що з засади була майже уся соціялістично - думаючою й проповідувала гасла марксізму в його відмінах від есерів до есдеків-большевиків, проповідувала свої ідеї в довгих і важко зрозумілих масам теоріях, а національні проблеми трактувала більш менш так, як наші сьогоднішні російські співрозмовці. Російська верхівка дала з себе представників загально-признаного світового мистецтва, літератури, публіцистики, критики, філософії, тощо. В своїх високо-мистецьких творах проповідувала російська верхівка ідеї соціялізму і нігілізму, приготовляючи ідейно прихід большевиків. І дійсно, прийшов день „великої жовтневої" — і пропагатори великих, і, як принаймні їм здавалося, поступових гасел соціялізму зі здивованням завважили, що маси не розуміють їхніх високих, гарних і мглистих ідей про соціялізм, а ідуть за простими, ясними і зрозумілими усім кличами большевиків: „бей буржуєв", „граб награбленоє", „долой інтелігенцію і т. п. Пропагатори гуманітарного соціялізму опинилися в більшости за кордоном, де „дочери їх, на которих ветер не смел дунуть в один день заплясалі в паріжскіх кабаретах", а власники високих і гарних ідей аж тридцять років роздумували над причинами своєї поразки і невдячности „триєдиного російського народу"... Тепер нащадки і спадкоємці цих ідей виступають перед нами з пропагандою таких самих поступових, але мглистих і важко зрозумілих ідей „солідаризму", сподіваючись цією формулкою завуалювати дійсні свої думки про підстави співпраці народів Сходу Европи і своєю ідеєю заціказити старих і новітніх „пасинків Росії".

Сьогоднішній світ має, одначе, практичне виховання і реалний підхід до усіх життєвих питань, і національна політика большевиків промовляє до нас більш виразно і вимовно, аніж усі мглисті і заплютані ідеї солідарізму, пропаговані тепер на еміграції, тим більше, що творці ідей солідаризму, як бачимо, в приватних розмовах підписуються під національною, політикою большевиків. Хочемо тут сказати словами Хвильового, будь-що будь знавця большевицької національної політики, який устами героїні свого роману сказав, що так чи інакше, але скрізь ми бачимо „того самого руського інтелігента-інтернаціоналіста, який з охотою говорить про самовизначення націй, тільки не тих, що входять у Радянський Союз, який всюди бачить петлюрівщину... і не помічає своєї устряловщини і російського мракобесія; який і досі думає що українська культура існує... як австрійська інтрига; який показуючи Европі досягнення руського генія, виводить на арену й інші народи Союзу... як цікавий „Зоон" ображених руським царатом малп. Словом, це саме той інтернаціоналіст, який, під своїм космополітизмом ховає звичайнісінький собі зоологічний націоналізм".

Не знаємо, як довго і як вперто проповідуватимуть представники російської еміграції модерний солідаризм. Знаємо з уст цих самих представників російської еміграції, що Кремль уже звернув свою ласкаву увагу на нову ідеологію і в одному з „обзорів иностранной печаті" московське радіо в типовій собі формі намагалося сторпедувати намагання нових емігрантів. Думаємо, що слова гніву Кремля проти творців „нової" ідеології не були щирі: навпаки, своїм виступом московське радіо хотіло прислужитися до реклями нової і нешкідливої ідеології, тим більше, що вона маскує, як не можна краще давніший і реакційний клич „єдиної неділимої" і що творці нової ідеології беруть, як це бачимо, рецепти національної політики з всесвітньої кремлівської ляборторії.

Стоїмо перед великими й вирішальними подіями в історії людства. Народи світу, а тим більше народи Сходу Европи, навчені гірким досвідом минулого є здецидовані поставити на карту все, щоби вирішити своє „бути чи не бути". Час Достоєвських, Плеханових, Керенських безповоротно минув і нікого не манять уже і не інтригують мглисті і заплютані ідеї „гармонізатора соціялізму" чи „прогресивного солідаризму". Людськість привикла міряти вартість деклярацій не по вимальованих етикетках, а по ділах людей, що ховаються за етикетками.

На Чужині, січень 1948 р.

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

В ЕПІДЕМІЧНОМУ БАРАЦІ

Оповідання

1)

До восьмої години ранку хворі кінчали сніданок, і починалась візитація.

У черговій кімнаті, що разом з ним правила й за аптеку, лікар мовчки натягав халата, якого білість виразно підкреслювала йому пристаркувате, байдуже обличчя.

Потім він одчиняв дверину першого покою та, спинившись на мить, на повні груди захоплював гостре й затухле повітря лікарні, мов би хотів злиться з ним і в ньому затонути.

В покою все приникало, хворі переставали голосно стогнати — сама поява лікаря давала їм на хвилю полегкости; хутко і тихо сновигали покоївки, виконуючи збияку працю.

Лікар підходив до найближчого хворого; за ним нечутною ходою посувались фершал із шматком паперу та олівцем і сестра-жалібниця.

Хворий змутнілими очима позирав на білого лікаря та мимрив спраглими вустами:

— Бік болить... Бік...

Лікар між іншим кидав оком на клапоть паперу, що приліплений був у головах хворого: там чорною низкою записано температуру. Звиклим рухом лікар брав руку хворого та, закотивши ковдру, приставляв до дощастих грудей дерев'яну дудочку. Поволі нахилявся він до хворого й казав:

— Дихайте.

Мова його була ніби вимушена.

Хворий робив кілька спроб глибоко дихнути та, зневірившись, шепотів, закидаючи руку за голову:

— Не можу... Ніяк...

Лікар, випроставшись та йдучи до другого хворого, бубонів собі під ніс:

Infiectio cocaini... radix ipecacuani... tinctura adonis vernalis.

Фершал усе те похапцем занотовував на папері поруч прізвища хворого.

Біла процесія швидко плавала серед дерев'яних, нашвидку збитих ліжок. Серед задушених зойків лікар ніби неохоче й невдоволено бубонів:

Tinctura Strophani, infusum...

Врешті, півсотні хворих були оглянуті, та, почуваючи, що їм і на крихту не полегшало, починали зойкати й кричати ще голосніше, ще нестриманіш.

Лікар кидав халата й виходив на повітря. Тут чекала його ціла валка підвод. і він враз опинявся серед кола людей, що благали його приїжджати до хворих. Лікар, не розмовляючи, сідав на перший-ліпший віз і незабаром зникав серед шляху.

У черговій кімнаті фершал швидко готував згадані ліки. Він хотів звільнитись якнайраніше, щоб піти половити рибу, бо годину сьогодні було ніби до цього тільки й пристосовано.

Сестра-жалібниця розтирала масті й загортала порошки. У вікно з пригорку їм видно було село, що починало вже ховатись за розквітлими деревами. Невидимою, але відчувливою хмарою скупчилась над селом пошесть та гнала до ненависного всім бараку бричкн з жовтими тремтячими людьми.

Тільки но вийшов лікар з покоїв, покоївки зібрались до купи й почали варнякати про враження минулої ночі. Вночі ж була пригода — Петро Горобець, що ходив ночувати до покоївки Марти, прийшов на підпитті та, переплутавши ліжка, згвалтував покоївку Гашку так раптом, що, коли та збагнула в чім річ, все вже було скінчено. Такі веселощі не густо трапляються, а тому покоївки реготали і зле зацитькували хворих, як ті починали дуже вже голосно кректати або плакати.

По покоях почав ходити Явтух Куленко, що постачав воду до бараку та рубав дрова на кухню. Він тримав у руках черепок, з якого повставав сизий дим. То курилась соснова живиця. Робив таке обкурювання Явтух з власного намислу і власне задля себе. Йому доводилось носити води в покої, а його нудило від смороду лікарні.

Хворі поволі зникали серед диму, і Явтух, щоб заспокоїти їх, лагідно казав у кожному покою:

— Воно ж як ладан...

Перед бараком скупчувались баби — родички хворих, з глечиками й пакунками в руках. Приносили воду з далекої криниці й вірили, що та вода трохи сцілюща.

Їх пускали на побачення тільки в другій годині, а тому вони покищо порозсідались на довгій лаві в затінку та обговорювали різні значні події.

Коли фершал проходив повз їх з довгим вудлищем, вони на мить замовкли.

Година на ловитьбу була чудова.

***

Чергова сестра Одарка Калинівна роздавала хворим ліки. Вона уважно схилялась до кожного та казала ласкаві, розрадні слова.

Але хворі її не любили. Не любили за те, що вона часто згадувала про Бога й радила покладати на Нього свої надії. У хворих це викликало прикрість.

До того ж сестра Одарка Калинівна була вже досить старенька і, як жінка, не викликала жадної надії.

Хворі любили сестру Прісю. Вони кликали її навіть тоді, коли вона була нечергова. Важко засапуючись, хворий благав покоївку:

— Поклич мені сестру Прісю...

Та з'являлась без халата, свіжа й вогка, та з докором питала:

— Чого вам?

Хворий силкувався посміхнутись:

— Пече всередині...

(Дальше буде).

В. Левинський.

М. ДРАГОМАНІВ ПРО ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

5)

Розрив Драгоманова з російськими соціялістами, яких він не міг позискати для справи визволення України, заставили його шукати підмоги для цеї мети в ліберально-конституційних колах Росії, що не залишилось без впливу на розклад українського соціялістичного гуртка на еміграції. Виразом цих змагань Драгоманова слід уважати редаговане ним у Женеві „Вольное Слово" (1881-1882), а найважнішою його науково-публіцистичною публікацією, що характеризує цей зворот Драгоманова, була його книга, з якою саме хочемо зазнайомити читача.[9])

Праця складається з двох частин, проєкту статута українського політичного товариства „Вільна Спілка", власне кажучи, проєкту української соціяльно-політичної програми та пояснень до нього, себто теоретичних міркувань, що лягли в основу цієї програми. Основні ідеї, каже Драгоманів, відповідають цілком традиціям українців, які навіть у найтемніші часи існування українського народу під кнутом царату проявлялись в організованій формі, як напр. в товаристві Об'єднаних Словян в 1824-25 рр., що його основували українці - декабристи, або в гурткові приятелів Шевченка, відомім під назвою Кирило-Методіївського Братства в 40-вих рр.

Вільна Спілка ставить собі метою здобуття вільної України. Для здійснення цієї мети вона повинна працювати в порозумінні й згоді з подібними їй політичними товариствами серед інших народів Росії, що їх інтереси зв'язані з інтересами українського народу і які мають оснуватися.

Найважнішим завданням цих товариств під теперішню і найближчу пору є перебудова Росії на засаді політичної волі.

Під політичною волею слід розуміти:

А) **Права людини й громадянина,** себто між іншим: 1. Незайманість особи й домівки для поліції без судової постанови, 2. Незайманість листів і телеграм, 3. Незайманість національности (мови) в практичному й публичному житті, 4. Свободу вибору місця для життя і заняття, 5. Свободу совісти (віри й невіри), 6. Свободу слова, друку, театру й обучання, 7. Свободу товариств і сходин, 8. Право ношення зброї і військових вправ без нарушення зовнішнього порядку й безпеки в населених місцях, 9. Право цивільного й карного доходження проти урядових осіб і установ за незаконне нарушення інтересів особи, 10. Право спротиву незаконним діям урядовців, 11. Рівність усіх в громадянських правах і обовязках.

Ці права людини й громадянина не можуть бути скасовані, ні обмежені ніяким вирішенням, ні законом, за винятком обмеженням, виданим в законному порядку в часі зовнішньої війни. Проте і в цьому разі нікого, що не належить до армії і фльоти, не можна судити військовим судом.

Б. Самоврядування.

а) Місцеве:

Громадське (сільське й міське(, волосне, уїздне та обласне.

б) Державне.

Це самоврядування повинно відбуватися через сходини, або виборними зібраннями, перед якими відповідають усі урядові особи, крім суддів, становище яких нормується окремо.

Слід завважити, що основи перебудови Росії на принципі прав людини й громадянина та самоврядування у відношенні економічному культурному та адміністраційному (адміністраційно-поліційному) Драгоманів запозичив із конституцій федеральних республик Швайцарії й Злучених Держав Америки та монархічної Англії.

Вся Росія, відповідно до цілокупности географічних, економічних і етнографічних умов, повинна бути поділена приблизно на 16 областей, що їх Драгоманів точно означує, а крім них на Західну й Східну Сибір, Землі Козачі (Донська, Кубанська, Терська й Уральська) і нарешті на Середнеазіятські области. Україна мала б бути поділена на такі етнографічні й мішані области: Поліську, Киевську, Одеську та Харківську.

Проєкт обласного поділу Росії переводить Драгоманів за зразком Швайцарії, де живе населення трьох більших національностей (**ф р а н ц у з і в**, німців й італійців) та двох нечисленних різновидностей романського племени (так зв. ретороманців в гравбюнденському кантоні), і де всі ці національности користуються на своїх територях повними правами, хоч у політичному відношенні швайцарське населення поділене не на чисто національному принципі, а на кантони, з яких многі мають мішаний національний характер.

Всі области, на які має бути поділена Росія, звязує Державна Дума, вибрана загальним, виборним правом і Союзна Дума, що до неї входять делегати обласних Дум. Міністрів визначує Голова Держави. Вони відповідальні перед обома Думами, які можуть віддавати їх під суд. Суд над міністрами за переступства в їх урядуванні а також над членами обох Дум за державну зраду, виконує Верховний Суд, який склатається з членів карного департаменту Сенату та Союзної Думи. Голова Держави назначує сенаторів пожиттєво з кандидатів, предложених йому Союзною Думою.

Ніякі зміни в основних законах Держави не можуть бути переведені без попередньої згоди на це двох третин голосі Державної і Союзної Дум та без затвердження Державного Собору, що складається з членів об'єднаних обох Дум, а також із делегатів вибираних обласними Думами.

Головою Держави може бути дідичний монарх, або вибираний речинцево голова Всесоюзного Державного Союзу.

Драгоманів кладе найбільшу вагу у своєму проекті політичної перебудови Росії на принципи права людини й громадянина та на місцеве самоврядування. Він підкреслює, що вони повно забезпечують волю і національні інтереси України. Всякий же централізм, хто би його не проводив, уважає ворогом політичної волі України.

Для осягнення вище наведених цілей необхідно, на думку Драгоманова, **о с н о в у в а т и** першусього по всій українській землі відділи „Вільної Спілки", до якої повинні входити як члени повнолітні особи.[10]) з означеними професіями та з усіх теперішніх клясів населення.

(Дальше буде).

---

[9]) „Вольный Союзъ — Вільна Спілка. Опытъ украинской политико-соціальной программы. Сводъ и объясненія М. Драгоманова". Женева, 1884, 8°, Ст. 109.

[10]) Варто навести на цьому місці погляд Драгоманова про участь молоді в політичному рухові.

Політична діяльність, каже він, вимагає від людини дуже високого морального й інтелектуального рівня розвитку та освіти, на стільки широкого, щоб політик міг розумно оцінювати сучасне йому та можливе майбутнє справ, не тільки у своїй батьківщині, але і в сусідніх країнах.

Виходячи з такого розуміння прикмет політика, Драгоманів заявляється не тільки проти приймання в члени Вільної Спілки людей дуже молодих і таких, що не скінчили освіти по вибраній ними професії, але й проти участи молоді в політичному рухові взагалі. Молодь має вчитися. Вона не сміє кидатися до політичної боротьби, будучи до неї ані теоретично ані практично неприготованою. Ще з іншої причини є Драгоманів проти участи молоді в політичному рухові. Як відомо, вона керується в своїх діях не розумом, не критичною думкою, а першусього чуттям. Тимто молодь у своїй ідейності дуже нетерпима. Тимто політичний рух, в якому вона бере участь, маючи в ньому перший голос, приймає всі признаки релігійного сектанства; свого роду церкви. З другого боку марнування й передчасне винищування молоді в політичному рухові й боротьбі позбавлює батьківщину моральних сил, так потрібних для політичного, соціяльного й культурного поступу її та спричинює і серед самої молоді звичайно сумну реакцію. (Ст. 86-89).

ЗАВДАННЯ І ЦІЛІ ПРЕДСТАВНИКА З. У. А. Д. К. В ЕВРОПІ

Повідомлення Р. Смука в українській европ. пресі.

Українські часописи в Европі надрукували таке повідомлення представника З.У.А.Д. Комітету, Романа Смука:

На початку моєї праці бажаю поінформувати широкі кола української европейської еміграції про мету мого приїзду й мої завдання тут в Европі.

Після довготривалих заходів, Злучений Український Американський **Д о п о моговий** Комітет одержав дозвіл на ведення допомогової акції в Европі у користь українських переміщених осіб і політичних емігрантів при IPO, нарівні з іншими того роду добровільними організаціями допомоги. Цей дозвіл затверджений Головною Кватирою Американської Армії.

Згідно з заключеним договором Представництво має право й обов'язок переводити всесторонно опіку над названими особами. В порозумінні з виборними представниками української еміграції прибрав я собі до помочі у вирішуванні основних питань Допомогову Раду, що зложена з чільних представників організованої еміграції. Пляновану поміч намітив я собі в трьох напрямках:

1) остаточне правне оформлення емігрантів та правна опіка над ними,

2) матеріяльна допомога в користь емігрантів,

3) поміч у якнайскоршому влаштуванні емігрантів на працю і нормальне життя, головно заходами в напрямі переселення і підготовку емігрантів до поселення (перевишкіл до практичних звань).

Ці важливі завдання я рішився проводити при помочі й за посередництвом існуючих українських еміграційних організацій, що мають у тому напрямі вже довший практтичний досвід, широко розгалужений апарат і зв'язки з еміграцією. Таким чином відпадає мені потреба розбудови власного адміністраційного апарату, а зате наступить доцільне зужиття фондів, що збираються за океаном на безпосередню поміч емігрантам.

Із такого поставлення справи випливають методи й можливості моєї праці. Для того подаю ось що до відома:

Саме тому, що здаю собі ясно справу з того, яке важке є положення емігрантів, то мушу ствердити, що не маю фі**з и ч н о ї** спроможности, без шкоди для загальних справ, помагати безпосередньо у всіх індивідуальних випадках. З тієї причини прошу дуже всіх одиничних петентів, що бажають поради й помочі, звертатися за тим у першій мірі до приналежних українських організацій, що діятимуть у цих справах з мого уповноважнення, уділюючи відповідних порад і помочі. За те буде мені дана можливість успішніше помагати у важливих справах, що їх мені збірно предложать організації.

У справах наглих і виїмкової ваги прошу дуже особисті відвідини в моєму бюрі обмежувати до урядових годин перед полуднем. Таким чином буду мати можливість зайнятися докладніше розглядом і оформленням основних питань, яких полагода вирішить остаточно численні індивідуальні болячки.

У справах громадянського характеру прошу, по змозі, робити представлення за посередництвом **п р и н а л ежних** центральних емігрантських організацій, щоб через додаткове вияснювання і засягання опінії, не припізнювати їх полагоди.

У випадках потреби моєї особистої інтервенції прошу про ясне й документарне з'ясування справи та бажання її полагоди з заподанням, якому урядові, чи якій установі або особі підпадає полагода того питання.

Що торкається матеріяльної допомоги емігрантам, то поява Представництва ЗУАД-Комітету не означає посилення матеріяльної допомоги, як це дехто думає, але її упорядкування і нагляд над доцільним розподілом, бо перед ЗУАД-Комітетом стоять далеко важливіші завдання, а саме — поміч при переселенню. Матеріяльні засоби, що стоять до моєї розпорядимости, є в таких розмірах, що не можна вдоволити потреб усіх емігрнтів. В порозумінні з Допомоговою Радою, матеріяльна допомога буде проводитись для найбільш потребуючих у такій черзі:

а) важко хворим, інвалідам, полоненим і політв'язням,

б) сиротам, вагітним жінкам, самітним жінкам з більшою кількістю дітей, а з того числа в першу чергу тим особам, що живуть поза таборами і є беззасібні,

в) студіюючій молоді,

г) найбільш потребуючим помочі ученим, письменникам, журналістам і мистцям,

д) загалом немічним, зокрема громадсько-заслуженим людям,

е) у міру можливости й дальшим особам, що заслуговують на допомогу.

Внески на призначення матеріяльної допомоги будуть робити дві емігрантські допомогові організації, а саме: Центральне Представництво Української Еміграції і Санітарно-Харатативна Служба, ця остання для найбільше потребуючих під точкою а). Потім після її затвердження через мене розподіл тих допомог проводитимуть від імени ЗУАДКомітету також і організації, що ставили внески на уділення допомоги. З тієї причини всі прохання про матеріяльну допомогу треба вносити за посередництвом ЦПУЕ (Відділ Суспільної Опіки) та приналежних станиць СХС.

При тому зазначую, що матеріяльна допомога з боку Представництва ЗУАДК розтягається на американську й французьку окупаційні зони Німеччини й Австрії, а для англійської окупаційної зони діє, згідно з порозумінням, Українське Центральне Допомогове Бюро через Представництво, Blomberg, Lippe, Neue Torstr. 50.

Центральне Бюро Представництва ЗУАДКомітету в Европі находиться в Мюнхені-Пазінг, Бісмаркштр. 20 Відділ Представництва в американській окупаційній зоні у Франкфурті, тимчасово при вул. Люґінслянд I/II. Адреси Відділів Представництва на французькій окупаційній зоні та в Австрії будуть подані пізніше.

Ґоловну мою увагу присвячую і буду присвячувати переселенчим справам, що повинні принести основну розв'язку долі всієї еміграції через поворот емігрантів до нормального життя. Тому слідкувати буду за всіми можливостями і при помочі наших центральних організацій за океаном та тут на еміграції прямувати до їх корисної реалізації.

На основі вище з'ясованого звертаюся з гарячим проханням до всіх Організацій, Української Преси та загалу Українського Громадянства допомогти мені в корисному здійсненні цього відповідального завдання.

Роман І. Смук,
Директор ЗУАДКомітету на Західню Европу.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

19. березня 1908 р.

УЛІПШЕННЯ НА ЕЛИС АЙЛЕНД.

Іміграційний комісар Вочгорн хоче перемінити звісну іміграційну станицю, приміщену на острові Елис Айленд, на взірцеву установу. До плянів, які він рішив перевести, належить уладження величезної їдальні, де усі іміґранти могли б мати спільний обід. Після усунення різних стін ця обідова саля зможе примістити водночас 12,000 осіб. Крім цього пороблені ще інші пляни для вигоди імігрантів, між якими буває багато українців.

26. березня 1908 р.

ЗГОРІЛА ЦЕРКВА В АНСОНІЇ.

Дня 16. березня згоріла гр. катол. церква св. Петра й Павла в Ансонії, Конн. Вогонь вибух коло 2. год. сполудня з незнаної причини. Догадуються, що пожежа повстала від нагрітої печі. Св. Дари серед полумя виніс з церкви о. Макар. Церковний будинок був обезпечений на \$5,000. — Дня 15. февруара обняв парафію в МекКіз Ракс, Па., новопробувший священик з Угорської Руси, о. Валентин Балог. За короткий час він вмів зєднати собі загальну любов і пошану, бо показався щирим патріотом. — В Кенонсбург, Па., відбувся 7. лютого парафіяльний мітинг під проводом о. Григорія Кульчицького, на якім рішено записати церкву на новоприбувшого еп. СС. Ортинського. Таку саму ухвалу перевели комітетові церкви св. Юрія в Ню Йорку за спонукою о. М. Підгорецького.

СКЛАДКИ НА УКРАЇНСЬКІ ЦІЛІ.

На Український Іміграційний Дім зложили досі \$281.75; для вдовиці й сиріт по бл. п. народнім мученику Марку Каганцеві зложено \$87.93. Окремо переводиться по церквах збірка на запомоговий фонд для церков, які находяться в крайній потребі. Збірками адмініструє владика СС. Ортинський. Усіх грошей зібрано досі \$938.

З ВІЧА В БРУКЛИНІ.

За старанням Бр. Пресв. Тройці відбулося 14. березня в Дюї Гол, під ч. 76 Н. 6-та вул. в Бруклині віче, на якім явилося 700 українців. Проводив Мих. Заверуха, секретарювали Павло Муж і Григ. Тимчишин. Після реферату о. М. Підгорецького рішено вступити в члени Українського Іміграційного Дому, а на дальшім порядку були церковні і місцеві справи. Спеціяльно натавровано старання російського консуля з Ню Йорку для заснування російської православної церкви між місцевими українцями.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО.

10-ліття Тов. Ольги Басараб, від. 348 У. Н. Союзу.

Дня 29. людого відбувся в церковній галі концерт, получений з бенкетом, з нагоди 10-літнього існування Товариства ім. Ольги Басараб, відділ 348 У. Н. Союзу. Пополудні відправив о. Грабець в укр. кат. церкві св. Тройці панахиду за померших члениць. В 5 годині вечером зачався концерт відспіванням національних гимнів: американського та українського. Святочну програму зачала вступним словом п-ні Варвара Дубас, предсідниця товариства, повитавши присутніх. Дальший провід передала в руки п-ні Йосифини Стахура. Хор „Боян", під проводом п. Антона Когута відспівав кілька пісень, після чого п-ні Стахура попросила о. Олексіва, щоб привитав мейора міста, п. Гендерсона, а теж і присутніх суддів. О. П. Олексів привитав та пояснив ціль концерту та дав ближчі пояснення, що це за товариство і чим є У. Н. Союз. Мейор міста відповідаючи на привіти, сказав дещо про жінку, а саме говорив про те, скільки добра вона може зробити для свого народу і громади, в якій живе. Потім відспівала сольо п-нна Анна Дідовсьа, члениця товариства, а хор „Боян" відспівав ще одну низку пісень.

По концерті відбулась вечера, яку розпочав о. Олексів молитвою. На вечері був теж і о. Грабець. Присутність обох священиків додала поваги до свята. Головним бесідником у часі вечері був п. Дмитро Шмаґала, головний радний У. Н. Союзу, що прибув з Клівленду. Гол. радний привитав члениць від себе та передав привіт від головної екзекутиви У. Н. Союзу. Згадав за померших члениць, які пошановано повстанням з місць. Зупинившись на товаристві, яке зачало своє існування зо 7 членицями, а нині має їх 162, згадав за організаторку Відділу, що була відома з подібної праці в Клівленді, яку поширила в Йонґставн. Нею є бувша п-ні Марія Ольшаницька, а теперішня Марія Періг. Потім переповів п. Шмагала найголовніше з сторії У. Н. Союзу та візвав матерей, щоб вписували свої діти до рідної організації, що дбає по батьківськи теж і про наше молоде покоління. П-ні Стахура подякувала за гарні слова зо заявою, що тепер ще ревніше будуть працювати, щоб приєднати ще більше число члениць до Союзу. Потім молоденька члениця, Ірина Стахура, вручила квіти організаторці, п-ні Марії О. Періг, та привитала її гарними словами в англійській мові. Організаторка та теперішня секретарка відділу, п-ні Марія Періг, здавала звіт з 10-літньої діяльности 348 відділу У. Н. Союзу, який закінчила заявою, що буде й далі щиро працювати для добра Відділу, Союзу та свого народу. Відтак складали привіти представники інших організацій.

Покликувано до слова по черзі: від. 119, п. М. Білан; від. 230, п. Іван Бряць; від. 274, п. П. Сільчак; Політичний Клюб, п. Юрій Присташ; Ситизенський Клюб, П. Теодор Періг; від. 19 Народної Помочі, Йосиф Веньґрин; від. 124 Укр. Робітничого Союзу, п. А. Морозко; від. 153 Укр. Робітничого Союза, п. М. Іванчак; Сестрицтво Церковне, п. Марія Вітишин; від укр. грекокатол. парохії п. Михайло Ярош; гість Михайло Фук з Ембридж й інші представники. Всі складали привіти і дарунки для відділу. Перша члениця цього відділу, п. Анна Курес Кашуба зложила \$20.

Кінцеве слово забрав о. В. Грабець, що прибув недавно зо скитальщини. Він представив життя на скитальщині й в Америці та візвав не забувати наших братів і сестер в Европі.

Відтак забрав слово п. Терлецький, котрий щойно приїхав зо скитальщини та зложив привіт відділові.

Потім п-ні Стахура оголосила збірку на скитальців, яку перевели п. А. Морозко та п-ні Марія Стахура. На тім свято закінчено.

Жертвували: Ващак, погребник \$10; по \$5: М. Юростовська, о. Грабець, Д. Шмаґала, суддя Форд, М. Фук з Ембридж; по \$1: М. Муха, А. Морозко, М. Іванчак, А. Вітишин, М. Заяць, М. Періг, В. Дубас, о. Олексів, Й. Стахура, Е. Ярош, І. Гармиць, К. Федак, А. Набережна, А. Куртяк, І. Волос, Симчей, А. Когут, А. Гевало, П. Стахура, П. Виблий, Ю. Левінський, А. Виблий, І. Черніга, Р. Легенза. Решта дрібними. Разом \$60.10.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ. (ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ, 1948).

Филаделфія, Па. — Союз Українок, відділ 41, коляда, пер. О. Штогрин, $142. Союз Українок, Джуніор Ліґ, від. 53 $50, І. Потучко, збірка на похороні Петра Сірого, члена 163 від. УНС, Тов. Єдність. („Свобода", 1. 24. 1948) 28. Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375 УНС, збірка від членів, присл. Василь Василюк 11, А. Мойсей 10, родина Омелян (Френкфорд) 10, о. Микола Левицький, збірка 7, злоижли: Укр. Амер. Правос. Церква 2; по 1: о. М. Левицький, А. Левицька, Ярослав, Михайло і Іван Левицькі. В. Струтинський 5, І. Банах 5.

Фініксвіл, Па. — М. Куриляк $5.

Форд Ситі, Па. — Тов. Січ, ч. 63, Микола Дінько, секр. $10.

Алтуна, Па. — А. Адамяк $5.

Палмертон, Па. — Михайло Куба, секр 369 від. УНС, збірка від членів (у Свободі 1. 24. 48), $26, М. Марців 5.

Джанстави, Па. — В. Сиплевий $5.

Скрентон, Па. — Михайло Волощук прислав збірку $63. Зложили по 10: М. Волощук, К. Волощук, О. Запоточний, Д. Михайліс; по 5: віділ 123 УНС, Ю. Ковпак; по 2: М. Стадницький, Т. Миник! по 1: І. Попіль, Т. Угляк, Г. Гусениця, Т. Назар, В. Плішка, В. Балан, Т. Писар, Т. Кось, В. Дучак.

Бейрусфорд, П. — М. Демчина $15, Ольга Демчина 5.

Едрі, Па. — М. Букетоф $5.

Олифант, Па. — Яків і Марія Демські $25.

Вілкс-Марі, Па. — З гостини у гром. Стецулів у 60-ліття їх подружжя, зложили гості $22.-25.

Нантікок, Па. — О. Олеярчук $5, Сестр. св. Миколая, коляда, присл. Домініка Савчук, секр. $40.

Шамокин, Па. — о. М. Кузьмак $15.

Літсдейл, Па. — Л. Ґалиш $10.

Честер, Па. — Союз Українок, від. 15, Марта Олійник, секр. $5.

Алентавн, Па. — Д. Мороз $5.

Ст. Клейр, Па. — Збірка на бенкеті церкви св. Миколая, присл. Валтер Шалак $24.

Питсбурґ, Па. — Гром. Й. Микитюк $10. Ліга Української Молоді, Комітет Зїзду, Мих. Торик, кас. $750.

Шарпсвіл, Па. — П. Ясновський $5.

Ню Йорк, Н. Й. — Платон Стасюк $100. Допомоговий Комітет при Українській Православній Дієцезії Арх. Теодоривича, передав: для школи $100; для спеціяльного призначення $100, разом $200. Тов. Бібрка, прис. А. Королик 35, д-р Н. Пелехович-Гайворонська 25, Л. Пірожок 10, М. Полчій 5, І. Собенко 5, М. Бріль 5.

Бронкс, Н. Й. — Петро Парницький $10, Тов. Зоря, від. 69 УНС, вкладка 10.

Йонкерс, Н. Й. — Вилліям Гомяк $10.

Стейплетон, Н. Й. — З 39-літ. ювілею 211 від. УНС, присл. Теодор Соколовський, секр. $50.

Бруклин, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 325 УНС, прс. П. Малицький, секр. (у Свободі 1. 24. 1948) $210.65. Союз Українок, від. 21, прис. Анна Бодак, голова (жертва і вкладка 110. Бр. св. Димитрія, від. 32 Провидіння 10, Збірка від членів 10, зложили: Т. Сорока 2; по 1: Г. Бурбуляк, Д. Кмита, М. Заверуха, Д. Масник, Ю. Лешич, І. Дупак, Т. Мудрик, Л. Сорока.

Гудсон, Н. Й. — С. Качуба $10.

Гейстінгс он Гудсон, Н. Й. — А. Савастюк $5, П. Рутковський 5.

Литл Фоллс, Н. Й. — І. Дацишин $10.

Массена, Н. Й. — М. Ковальчук $10.

Сиракюз, Н. Й. — Український Народний Дім, Петро Дембіцький, секр. $100.

Бофало, Н. Й. — Р. Вайда $10. З гостини в домі гром. Поточаків 22; зложили: І. і Ю. Поточак 5; по 2: І. Поточак, Ст. Завісний, А. і О. Лещишин, Мих. і Марія Шуль, І. і М. Грицьковян, М. і К. Гнатик; по 1: М. Гнатик, Ф. Каштанюк, Р. Каштанюк, Р. Шуль, Ю. Кралак.

Олеан, Н. Й. — І. Базов $10. Тов. Українські Козаки, 363, Олекса Іванців, голова. Коляда $64.

Вотервліт, Н. Й. — Збірка з Новорічної забави, присл. о. Н. Теодорвич $36.

Мінеола, Н. Й. — А. Швець $5.

Коговс, Н. Й. — Відділ 57 У. Н. С., збірка від членів на зборах, прислав Д. Зальопаний $105.

Амстердам, Н. Й. — Український Допомоговий Комітет, Т. Сюрко, секр. Проголошено у Свободі 6. лютого 1948, $398.-52. Сестрицтво Неп. Зач. Пр. Діви Марії (вкладка) 10.

Рачестер, Н. Й. — І. Санаґурський $5.

Ст. Джонсвіл, Н. Й. — М. Рапач, збірка $15; зложили: по 5: М. Рапач і С. Целюх; О. Білобровка 3; А. Целюх 2.

Сван Лейк, Н. Й. — Д. Євчук $11.

Форест Гилс, Н. Й. — С. Тураш $25.

Горнелл, Н. Й. — Коляду зложили: по $10: М. і А. Кердил, Г. і А. Бобовнік, М. і М. Добрянські; по 5: І. і М. Шеделко, В. і А. Лаврів, І. і А. Ґалатій, С. і А. Катола; Р. Пітковић 4; по 3: І. Бай, Д. Тудоров, І. Назар, В. Цибульський; по 2: К. Музика, О. Олексин, І. Кузів, М. Хромів; по 1: М. Кукурда, А. Савчишин, Е. Цебульська. Разом $77. Колядою зайнялись. М. Кердил, Гр. Бобовнік, М. Добрянський.

Корнінг, Н. Й. — М. Дзвбонь $10.

Джерзи Ситі, Н. Дж. — Коляда, яку зложили урядники й робітни в головному уряді У. Н. С. та в редакції й адміністрації „Свободи" (проголошено в Свободі 1. 6. 1948) $200. Тов св. Івана Хрестителя, вкладка10, члени від себе зложили 25; по 2: М. Заяць, М. Пігура, Л. Кулич, А. Пігура, А. Мазур, В. Ґіль, М. Баран; по 1: Ф. Савчук, П. Пігура, П. Лагоський, П. Осміловська, С. Ґріца, І. Васимок, А. Корнило, В. Бутковський, Ф. Жарський, Й. Кіраш, І. Коцюба. Прислав Микола Пігура, секр.

Пасейк, Н. Дж. — П. Ґулька $5.

Елизабет, Н. Дж. — Українські Злучені Організації міста Елизабет, передав Р. Слободян $1,000. Апостольство Молитви 10, С. Чапельська 5, о. Л. Чапельський 5, Й. Буката 10.

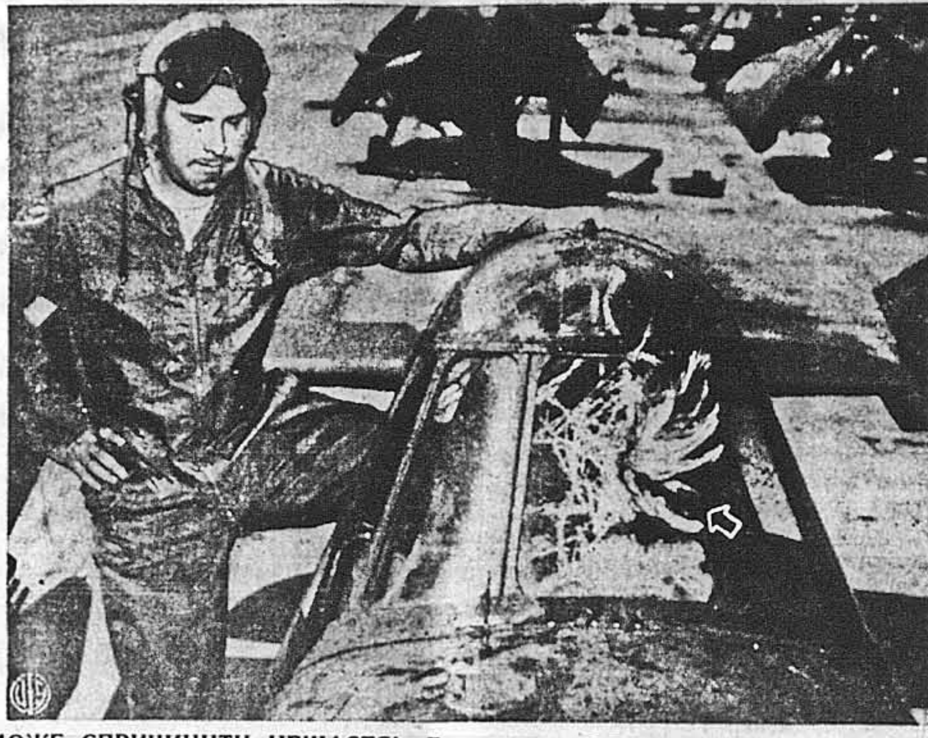
Перт Амбой, Н. Дж. — С. Грабар $5, І. і С. Микитки 5.

Бавн Брук, Н. Дж. — Братство св. Архистратила Михаїла, від. 332 УНС, збірка на лісту ч. 1514, зложили: по $10: Я. Данилюк, Г. Кнаф, М. Попадюк, Ю. Причка, П. і О. Причка, І. Туранський; П. Венгрин 5: І. Обжанський 2; В. Савран 1. Разом прислав Петро Причка, секретар $68.

Ірвингтон, Н. Дж. — С. Дзюбатий, прислав збірку $10, зложили: Н. А. Бурак 5; по 2: Ст. Дзюбатий, І. І. Дашер; І. Сильцер 1.

(Докінчення буде).

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE. Inc.,
P. O. BOX 1661,
PHILADELPHIA 5. PA.



МОЖЕ СПРИЧИНИТИ НЕЩАСТЯ!—Дика качка, яка вдарила в леті в літак і пробило скло в місці, яке вказує стрілка та скалічила летуна, якого бачимо зправа, могла була спричинити навіть летунську катастрофу. Над такими випадками в будуччині треба вже тепер застановлятись і знайти зараду.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку **листа доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

13,183 Войтович Климів Калістрата з с. Дубники (Волод. Волин.) від Войтович Сергія.

13,184 Бремен Кавцинюк Івана з Камінця Подільського від Кавцинюк Ольги.

13,185 Войтович Григорія з с. Дубники (Волод. Волин.), Приймак Надії з с. Островок (Волод. Волин.) від Войтович Сергія.

13,186 Педосюк Якова з с. Терешівці (Камінець Подільський) від Бакалець Федора.

13,187 Ганула Юстини зі Скалата від Демянчук Степана.

13,188 Бойко Миколи з с. Чертіж (Жидачів) від Василишин Михайла.

13,189 Василишин Стефанишин Марії з м. Журавна (Жидачів) від Василишин Марії.

13,190 Липка Романа з с. Рошнів (Товмач) від Вовк Дмитра.

13,191 Городенко Марії з с. Турновиця Лісна (Надвірна), Кучабський Йосифа з с. Титилківці (Броди), Кучабська Марії з с. Титилківці (Броди) від Балійчук Марії і Молінська Марії.

13,192 Мошків Михайла з с. Голинь (Калуш), Мошків Андрія з с. Голинь (Калуш) від Мошків Марії д. Данила.

13,193 Пейко Осипа з с. Устє Руське (Горлиці), Мацканич Івана від Пейко Теодора с. Степана.

13,194 Кендзерський Миколи, Кабан Івана, Шагінська Катерини з с. Малнив (Мостиська) від Шагінський Теодора.

13,195 Данчура Семена з с. Трийчиці (Перемишль), Войтович Степана з с. Трічиці (Перемишль) від Біянський Василя.

13,196Синютка Андрія з с. Вислочок (Сянік), Хань Анастазії з с. Вислочок (Сянік) від Синютка Андрія.

13,197 Луців Олекси з с. Нагірянці (Бучач) від Легкий-Худимира.

13,198 Худик Пилипа з с. Нагіренці (Бучач) від Легкий-Худик Ольги.

13,199 Сішинський Миколи з с. Грабиниця (Добромиль), Гик Михайла з с. Лацька (Добромиль) від Сішинська Катерини.

13,200 Періг Петра з с. Вулька Мазовецька (Рава Руська), Бабій Христини з с. Вулька Мазовецька (Рава Руська) від Періг Анни д. Прокопа.

13,201 Костецька Марії з с. Озірна (Зборів), Кослицький Григорія з с. Озірна (Зборів), Козак Андрія з с. Озірна (Зборів) від Петрик Ярослави д. Осипа.

13,202 Опалух Василя з с. Сівчина (Добромиль) від Венько Опалух Вікторії д. Зофії.

13,203 Василишин Василя з с. Чорний Потік (Надвірна), Тимінський Івана з с. Чорний Потік (Надвірна) від Василишин Василини.

13,204 а) Остатюк Василя зі Слободи Рунґурської (Коломия) від Стефанишин Михайла.

13,204 б) Дермак Бабіцька Йогасі з Городенки, Отець Ґресько з с. Корнів (Бучач) від Стефанишин з дому Бабіцька Любови.

13,205 Коцур Андрія і Івана з с. Хоцинь (Сянік) від Халанич Катерини.

13,206 Луців Дмитра з с. Струтинь Нижний (Долина) від Бортник Луців Анни.

13,207 Перейма Ілька з с. Завадка Мала (Калуш) від Садула Кравчук Катерини.

13,208 Кравчук Степан з м. Болехова (Калуш) від Кравчу Івака.

13,209 Зелем Анастазії і Івана з с. Бодаки (Горлиці) від Зелем Павла.

13,210 Бігун Юрка з с. Струтинь Нижний (Долина) від Бортник Василя.

13,211 Гевко Михайла з Камінки (Тернопіль) і Куллбаба Явдохи з Камінки (Тернопіль) від Сікора Марка.

13,212 Копичинська Марії, Анни, Параски, з с. Тлустеньке (Чортків), Вінтоняк Михайла з с. Мартівка (Коломия), Коків Анни з с. Товстеньке (Чортків) від Андріїшин Івана.

13,213 Шістка Івана з с. Вишків (Долина) від Шістка Анни д. Петра.

13,214 Дубінецький Григорія, Росоловський Василя з с. Березці (Кремяниць) від Дубінецький Петра.

13,215 Лесняк Анни д. Миколи і Катерини зс. Ропенька (Лісько) від Пейко-Лесняк Анни д. Марії.

13,216 Юрковський Івана з с. Перегримці (Ясло), Павляк Івана з с. Копитниці (Ясло) від Павляк Михайла.

13,217 Свідерський Теодора з с. Худиківці (Брців) від Свідерська Анни.

13,218 Умінський Адама з с. Задражево (Слук - Білоруський) від Кудревич Володимира.

13,219 Умінська Йосифи, і Анни з с. Задразево (Слук - Білоруський) від Кудревич Михайла.

13,220 Полич Куличок Анастазії з с. Перегінсько (Долина) від Ковалевич Семена.

13,221 Биць Михайла з с. Грушівка (Березів) від Биць Осипа.

13,222 Русиник Анни, Іваночок Марії від Терлецька Петруні.

13,223 Герчаківський Івана з с. Лани (Бібрка) від Коцюмбас Герчаківська Юлії д. Івана.

13,224 Ткачук Павла з с. Міловчин (Сторожинець) від Ткачук Івана і Володимира.

13,225 Оліяр Тетяни д. Ілька з с. Порічча Ґрунтове (Городок) від Оліяр Івана.

13,226 Антонюк Дмитрія з с. Хлібичин (Снятин) від Попадюк Евдокії.

13,227 Елліс А. Йосифа від Тшепель Елліс Константина.

13,228 Василишин Марії і Мацишин Марії з с. Завадів (Стрий) від Мацишин Параски.

13,229 Боднарчук Василя і Магди з с. Тязів (Станиславів) від Квасний Василя.

13,230 Довгановський Карпа з с. Зашків (пов. Таращанський) від Ференс Федора.

13,231 Бандер (імя невідоме) з с. Новосілці-Ґнєвош (Сянік) від Бандер Еміліяна.

13,232 Чуприна Івана і Василя з Берeслава (Одеса) від Стародубець Параски.

13,233 Захуд Василя з с. Бредисівка (Радехів), Пирожек Анни з с. Руданка-Кустин (Радехів) від Сильвеструк Давидів Софії.

13,234 Голенко Федора з В. Вербче (Костополь) від Голонко Оверко (Томи).

13,235 Гасюк Теклі, Вінчар Василя, Мороз Андрія від Нелавський Василя.

13,236 Кухаришин Івана з с. Годів (Зборів) від Кухаришин Миколи.

13,237 Гудзоватий Михайла з с. Чертіж (Жидачів) від Василишин Михайла.

13,238 Кручовий Василя с. Олекси, Домарецький Дмитра з с. Березовиця (Тернопіль), Дзюбановський Льва з с. Стоянів (Радехів) від Кручовий Осипа.

13,239 Ярема Дмитра і Марії з с. Рокич (Камінка Струмилова) від Ярема Михайла.

13,240 Михайлюк Івана з с. Літятин (Бережани) від Михайлюк Дмитра.

Голоситись на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ПОВІДОМЛЯЮ,

що зміна РАДІО СТАЦІЇ і ЧАС Української Радіо Програми пічнеться з днем 4.КВІТНЯ (April) 1948. Українська Радіо Програма буде відбуватися на Пітсбурській Радіо Стації W.P.I.T. від години 12. до 12:30 вполудне.

Причина перенесення української радіо програми на нову стацію є ця що Мікіспортська радіо стація буде в той час проголошувати Base Ball Games. Просимо повідомить всіх приятелів про зміну нашої нової радіо стації і нового часу Укр. Радіо Програми. Також приготовляйтеся до **Українського Радіового Дня в неділю, 29. серпня (August) у West View Park, Pittsburgh District.** Засилайте ваші побажання на іменини, уродини і весілля. Одноразове проголошення $5.00. Спомагайте і слухайте Української Радіо Програми **кожної неділі від години 12. до 12:30 вполудне на стації W.P.I.T. 730 Kc. on your Dial.**

За інформаціями вдавайтеся до анавнсера і управителя:

NICK ARSENY
854 N. Lincoln Avenue.
N. S. Pittsburgh 12, Penna.
Phone: Fairfox 8389.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 20. березня 1948 р. помер у 59. році життя

ТЕОДОР ГАВРИЛЯК

член Тов. Запорозька Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний привтупив до від. 155 в січні 1948 р. з переступним листом з від. 76. Походив з міста Стрий, пов. Стрий, Галичина. До Союзу вступив 1942 р. Полишив у смутку жену Юлію дві дочки Гелену замуж. за Іваном Макар, Марію і сина Френка.

Похорон відбувся 24. березня з дому жалоби при участи кревних і знайомих до гр.-катол. церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. Поховонено на цвинтарі в Бломфілд, Н. Дж. — В. Й. П.!

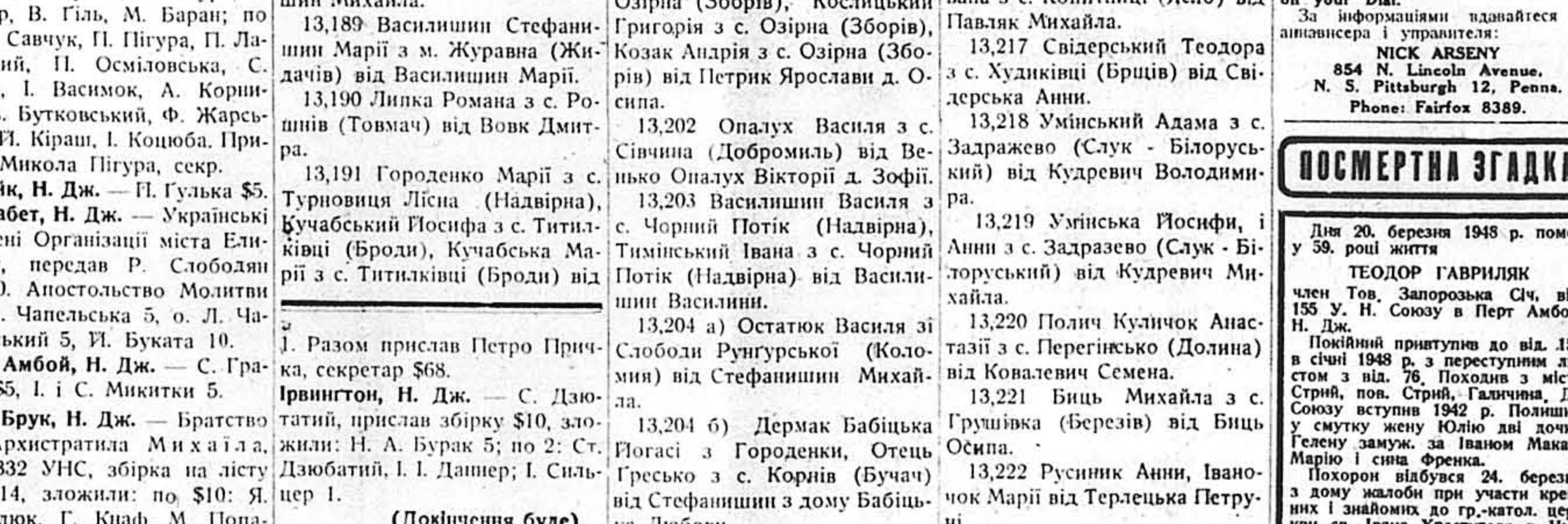
М. Чумер, секр.

ПОШУКУВАННЯ

о. **НИКОЛА ВИННИЦЬКИЙ**, з села Глядов, пов. Терсопіль, пошукує рідні брата **АНДРІЯ ВИННИЦЬКОГО.** Хто про них знає, або вони самі, хай голоситься на адресу:

JOSEPH KEYSA
136 Sussex Street,
Jersey City, N. J., U. S. A.

ТАРЗАН, ч. 1814. Зашвидкий вистріл.



Коли Мутаво і його войовники стояли безпомічно, Тарзан прибув на окраїни села.

Заки ще Тарзан встиг погамувати Педра, він підніс кріс і вистрілив на Краса.

Куля полетіла дико...

...а зате ціла сальва вистрілів посипалася в сторону диму з вистрілу Педра.